

KLOKKENLUIDERSREGELING

4 OKTOBER 2017

RIK VAN STEENBERGEN

- Overtreden van wetten of regels, zoals op het gebied van veiligheid, volksgezondheid, milieu en arbeid
- Financiële malversaties, zoals corruptie, fraude, misbruik subsidies, verduistering, zwart geld, witwaspraktijken

Vrijheid van meningsuiting

- Artikel 10 EVRM
- Jurisprudentie EHRM (vanaf 2000)

Verklaring inzake het omgaan met vermoedens van misstanden in ondernemingen (STAR, 2003)

- **Goed werkgever- en werknemerschap (7:611 BW)**
- Rechtspraak (vanaf Stiekema tegen Organon, 2003)

Wet Huis voor klokkenluiders (vanaf 1 juli 2016)

- Huis voor klokkenluiders

BASISGEDACHTEN VERKLARING

- Onzorgvuldig omgaan met misstanden kan grote schade toebrengen aan bedrijf en werknemer
- Goed werkgeverschap en goed werknemerschap (artikel 7:611 BW)
- Vrijheid van meningsuiting in de arbeidsrelatie
- Bedrijfscultuur die wordt gekenmerkt door transparantie, zorgvuldigheid en integriteit
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen

INHOUD VERKLARING

- Criteria voor zorgvuldig melden van misstanden
- Bouwstenen voor een adequate procedure
- Toelichting
- Voorbeeldprocedure
- Aanbeveling aan ondernemingen en bedrijfstakingen om er (aldus) in te voorzien dat werknemers adequaat en veilig kunnen melden

WET HUIS VOOR KLOKKENLUIDERS

- Initiatiefwetsvoorstel
- Aanvankelijk veel kritiek FNV en STAR
- Geblokkeerd door Eerste Kamer
- Novelle
- Unaniem aangenomen door Tweede Kamer en door Eerste Kamer
- Steun STAR
- Per 1 juli 2016 in werking

KLOKKENLUIDERSREGELING

- Bescherming voor werknemer die (volgens de regels) op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van misstand meldt en waarbij maatschappelijk belang in geding is.
- OR-plichtige organisaties moeten klokkenluiderprocedure vaststellen met in elk geval de volgende elementen:
  - wijze waarop met interne melding wordt omgegaan;
  - omschrijving vermoeden van misstand;
  - bij welke functionaris(sen) kan worden gemeld;
  - vertrouwelijke behandeling, indien werknemer dat wil;
  - mogelijkheid adviseur in vertrouwen te raadplegen.
- Instemmingsrecht OR

INFORMATIEPLICHT WG

Verplichting werkgever om

- procedure te verstrekken aan bij hem werkzamen
- hen daarbij te informeren over omstandigheden waaronder vermoeden van misstand buiten organisatie kan worden gemeld
- hen daarbij te informeren over rechtsbescherming bij melden vermoeden van misstand

HUIS VOOR KLOKKENLUIDERS

Afdeling advies (i.p.v. Adviespunt Klokkenluiders)

- Informeren, adviseren, ondersteunen
- Verwijzen
- Geven van algemene voorlichting

Afdeling onderzoek

- Misstand onderzoeken op verzoek
- Benadeling onderzoeken
- Formuleren van aanbevelingen

RECHTSBESCHERMING

Benadelingsverbod (art. 7:658c BW):

De werkgever mag de werknemer niet benadelen als gevolg van het *te goeder trouw en naar behoren* melden van een vermoeden van een misstand, als bedoeld in de wet, tijdens en na de behandeling van deze melding bij de werkgever of de daartoe bevoegde instantie.

KARAKTER 'HUIS'

- 'Huis' is aanvullende faciliteit, naast
  - Verklaring Stichting van de Arbeid
  - Jurisprudentie (goed werkgever- en werknemerschap conform Verklaring; vrijheid van meningsuiting conform art. 10 EVRM – arresten EHRM)

MODELREGELING APKL

Modelregeling Adviespunt klokkenluiders

Voorbeeld voor o.m. kikk recreatie:

<http://kikk-recreatie.nl/wp-content/uploads/2017/02/Modelregeling-met-toelichting-Huis-van-Klokkenluiders-februari-2017.docx>

ONDERDELEN MODELREGELING

- Begripsbepalingen
- Informatie, advies en ondersteuning
- Interne melding
- Bescherming tegen benadeling
- Vertrouwelijkheid
- Procedure
- Externe melding
- Rapportage

MINDER DAN 50 WERKNEMERS?

- Klokkenluidersregeling aanbevolen
- Zie hierover ook de meldregeling van het Huis voor klokkenluiders

- Voorbeeld van bescherming door klokkenluidersregeling in de praktijk:
Vonnis Rechtbank Overijssel 6 juni 2017